

začleňování není cizí, hledá lidský rozměr. Nadto si lépe představí propojování jednotlivých oborů (veřejné služby včetně služeb sociálních, zdraví, bydlení, doprava, vzdělání, příprava na povolání, finanční poradenství, oddlužení, hledání práce, pojištění aj.). Dovede si také spočítat objem prostředků, které vedou k udržení současné situace ve vyloučených komunitách, a oč levnější jsou programy aktivizace a prevence. Ocitne-li se při rozhodování o veřejných záležitostech před problémem, jehož důsledky budou patrně závažné a dalekosáhlé, začne automaticky uvažovat o tom, jaký vliv bude mít jeho rozhodnutí na lidi žijící na okraji jím spravované „části světa“.

Milena Černá, SKOK

Z domova

Značka kvality v sociálních službách

Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR realizuje po vzoru jiných západních zemí v sociálních službách zatím ojedinělý projekt Značka kvality. Předmětem měření a certifikace kvality bude pobytová služba – domovy pro seniory.

Systémový projekt vytvoření značky kvality, který běží již od září 2009, je zaměřen na zvyšování úrovně kvality pobytových zařízení sociální péče, resp. domovů pro seniory, a zlepšení propagace pobytových zařízení na veřejnosti. Vytvoření systému monitoringu kvality v pobytových zařízeních a marketingové značky kvality vychází ze základních standardů kvality sociálních služeb – konkrétně standard č. 15, v příloze č. 2, vyhlášky č. 505/2006 Sb. v platném znění – Zvyšování kvality sociální služby.

Model měření kvality je vypracován speciálně pro domovy pro seniory a registrován v rámci projektu Česká kvalita u Rady pro kvalitu a jakost. Projekt Značka kvality není substitutem standardů kvality, od kterých se odlišuje principem dobrovolnosti a transparentnosti, definováním kvality z pohledu uživatelů služby a dobrovolnou motivací managementu sociálních služeb k získávání vyššího ohodnocení a tím zvýšení kvality.

Hlavní cíle Značky kvality:

- Vytvořit systém posuzování kvality pobytových zařízení a udílení značky kvality.
- Umožnit veřejnosti, resp. zájemcům o službu snadnější orientaci v nabídce pobytových služeb pro seniory.
- Zlepšit úroveň kvality poskytování sociálních služeb v pobytových zařízeních sociálních služeb.
- Zavést využití moderních informačních systémů při zvyšování kvality pobytových zařízení.
- Naplňovat Národní politiku kvality ČR.
- Zlepšit informovanost o pobytových sociálních službách u neodborné veřejnosti.
- Zkvalitnit a zefektivnit sociální služby prostřednictvím využití poradenství nezávislých odborníků.

Zdroj informace: www.mpsv.cz, odkaz Aktuality, jinak články najdete pod odkazem Noviny Práce a sociální politika ► Sociální služby (články jsou řazeny abecedně podle prvního písmene nadpisu „Z“). (vlč)

Výdaje na příspěvek na péči dosáhly v roce 2009 téměř 18,7 miliardy Kč

MPSV ČR v loňském roce vyplatilo prostřednictvím obcí s rozšířenou působností každý měsíc 288 – 295 tisíc příspěvků na péči. Příjemci státního příspěvku si za celý rok 2009 rozdělili téměř 18,7 miliardy Kč, což je o cca 450 milionů Kč více než v roce 2008.

Příspěvek pro I. stupeň závislosti každý měsíc pobíralo v průměru 113 tisíc lidí a průměrně se vyplatilo víc než 237 milionů Kč. O cca 27 tisíc příjemců méně dostávalo příspěvek na péči v kontextu s II. stupněm závislosti, celkem si tato dávka vyžádala průměrně měsíčně cca 350 milionů Kč. Přibližně 57 645 lidí ve III. a 35 166 ve IV. stupni závislosti obdrželo příspěvek v celkovém objemu téměř 468 a 402 milionů Kč. (Uvedené číselné údaje jsou vždy měsíční průměrné hodnoty za rok 2009.)

Zdroj informace: www.mpsv.cz, kde pod odkazem Tiskové zprávy MPSV ► Tiskové zprávy (únor) je k dispozici celý text TZ. (vlč)

Lidé žijící v chudobě se mohou aktivně zapojit do boje proti sociálnímu vyloučení

V rámci akcí k Evropskému roku boje proti chudobě a sociálnímu vyloučení přicházejí partneři projektu „NAPSI spolu!“ (EAPN ČR - Evropská síť proti chudobě a sociálnímu vyloučení, IQ Roma Servis, SKOK, Člověk v tísni a Socioklub) s úmyslem zapojit lidi se zkušeností s chudobou a sociálním vyloučením do procesu prosazování změn politiky sociálního začleňování. V poslední době se tento přístup v Evropě označuje jako participativní. Podstatou tohoto přístupu je, že lidé mající zkušenost s chudobou se podílejí na řešení problémů prevence, podpory a pomoci ostatním, které chudoba a sociální vyloučení zasáhly. Má-li být řešení opravdu účinné, je potřeba, aby ke změnám docházelo postupně ve všech oblastech života společnosti, a aby proces začleňování přestal být pro občany a instituce čímsi nepochopitelným. Partneři projektu „NAPSI spolu!“ se rozhodli jako klíčové cílové skupiny participace zapojit v roce 2010 osoby bez příští, ohrožené závislostí na návykových látkách a rizikovým způsobem života, oběti trestné činnosti, lidi opouštějící výkon trestu nebo ochranné léčby, lidi s mentálním postižením, osoby s duševními onemocněními, imigranty a azylanty, osoby ohrožené sociálním vyloučením z důvodů chudoby, etnické příslušnosti, života v segregovaných lokalitách apod., neúplné rodiny s dětmi, dospělou mládež ohroženou společensky nežádoucími vlivy a dospělou mládež opouštějící školská zařízení pro výkon ústavní výchovy.

Již v září 2009 se sešli pracovníci organizací, kteří v každé z těchto jedenácti cílových skupin pomáhají klientům v jejich obtížné situaci, aby se dohodli na strategii při zavádění principu participace v rámci boje proti chudobě a sociálnímu vyloučení v českém prostředí. Nyní se připravují na svoji úlohu facilitátorů pro Národní setkání delegátů lidí žijících v chudobě a sociálním vyloučení, které se uskuteční v Praze 15. a 16. dubna 2010. Lidé se zkušeností života v chudobě a vyloučením ze společnosti budou mít nelehký úkol: mají povědět svůj příběh, poukázat na to, co je nejvíce brzdí a co jim dává sílu a v diskusi navrhnout změny a podněty k odstraňování překážek jejich každodenního života. Princip je nový, může skrývat i rizika. Přesto bychom si přáli, aby pracovníci veřejné správy a veřejného života, kteří řeší problémy vyloučených osob a rodin, jim lépe porozuměli, pochopili jejich situaci a začali s nimi lépe komunikovat. Od zapojení lidí žijících v sociálním vyloučení do konzultačních a rozhodovacích procesů si partneři projektu „NAPSI spolu!“ slibují také reálnější podklady pro tvorbu Národního akčního plánu sociálního začleňování (NAPSI) i pro sociální politiku jako takovou. Ideální by bylo, kdyby lidé žijící v sociálním vyloučení dokázali svoji situaci co nejsamostatněji měnit a zapojit se do života v komunitě.

Veřejná prezentace závěrů z Národního setkání a navazující setkání expertů u kulatého stolu, pořádané Ministerstvem práce a sociálních věcí ve spolupráci s EAPN ČR, proběhne 19. května 2010 v Praze. Při této příležitosti bude také představena čtyřčlenná skupina zástupců vybraných z účastníků Národního setkání, která pojedje do Bruselu na deváté Evropské setkání lidí žijících v chudobě a sociálním vyloučení ve dnech 25. – 26. června 2010.

Karel Schwarz, EAPN ČR

Příklad dobré praxe

Kampaň za ukončení používání slova "Retard"

3. březen bude znamenat druhý ročník kampaně "Ukončení používání slova Retard". V tento den se do povědomí dostane kampaň, kterou vytvořila mládež s úmyslem pokračovat v úsilí hnutí Special Olympics International a Best Buddies International, aby se do kampaně zapojily školy, organizace a komunity, a to zvyšováním povědomí společnosti o dehumanizujících a škodlivých účinků slova "retard" a na přesvědčení všech, aby přestali používat tzv. R-slovo. Vedoucí mládežnických skupin se snaží přesvědčit občany, aby se sjednotili a podpořili jejich závazek na stránkách www.r-word.org s cílem získat 100.000 příslibů.

Představitelé Special Olympics a Best Buddies doufají, že tento den se stane každoročně uznávaným dnem na zvýšení povědomí a nakonec podpoří přijetí a respekt k lidem s postižením v každodenním životě.

Zdroj informace: www.kvalitavpraxi.cz, odkaz *Aktuality*. (vlč)

Publikování Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením

12. února 2010 byla ve [Sbírce mezinárodních smluv](#) pod číslem 10/2010 vyhlášena Úmluva o právech osob se zdravotním postižením.

Úmluva chrání osoby se zdravotním postižením před všemi druhy diskriminace a pokrývá občanská, politická, ekonomická, sociální a kulturní práva. Zavazuje smluvní strany nejenom k přijetí zákonů a nařízení dodržující tento princip, ale také k zajištění toho, aby v praktickém životě docházelo k lepší integraci zdravotně postižených lidí do společnosti.

Ústava České republiky v čl. 10 stanoví, že vyhlášené mezinárodní smlouvy, k jejichž ratifikaci dal Parlament souhlas a jimiž je Česká republika vázána, jsou součástí právního řádu; stanoví-li mezinárodní smlouva něco jiného než zákon, použije se mezinárodní smlouva.

Text Úmluvy najdete na www.kvalitavpraxi.cz pod odkazem Aktuality.

Zdroj informace: elektronická zásilka z portálu Kvalita v praxi dnes ze dne 19. 2. 2010. (vlč)

Adresář služeb pro sluchově postižené

Adresář připravila Sociální poradna pro osoby se sluchovým postižením při federaci rodičů a přátel sluchově postižených. Naleznete zde velké množství informací a kontaktů na organizace, školy, firmy, lékaře, aj. poskytující služby nejen osobám se sluchovým postižením.

Publikaci je možné zakoupit v Sociální poradně, v Informačním centru o hluchotě FRPSP na adrese Hábova 1571, 155 00 Praha 5- Stodůlky; případně ji objednat telefonicky, e-mailem nebo na www.frpsp.cz.

Cena Adresáře je 150 Kč.

Další kontaktní údaje: Sociální poradna pro osoby se sluchovým postižením a jejich blízké při Federaci rodičů a přátel sluchově postižených, o.s., Hábova 1571/22, 155 00 Praha 5 – Stodůlky, tel: 235 517 313, fax: 235 517 691, mobil: 774 405 894, e-mail: soc.poradna@frpsp.cz, www.frpsp.cz.

Zdroj informace: elektronická zásilka do redakce e-IB SKOK. (vlč)

Pozvánka od EAPN ČR

Přehled akcí, které Evropská síť proti chudobě a sociálnímu vyloučení v ČR (EAPN ČR) pořádá v roce 2010, jakož i další informace o EY 2010, najdete na této internetové adrese: <http://www.eapncr.org>. (ksch)

Tisková zpráva Ministerstva práce a sociálních věcí

Praha 18. 2. 2010 - Stanovisko MPSV ke zprávě NKÚ

(viz informace Kontrolní akce NKÚ na dotace ze státního rozpočtu v lednovém e-IB SKOK)

System sociálních služeb se postupně mění

Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV) už od roku 2009 zdokonaluje systém poskytování dotací ze státního rozpočtu poskytovatelům sociálních služeb. Změny se týkají mimo evidence a kontroly příjemců dotací ze státního rozpočtu, kap. 313 MPSV.

V roce 2009 tak došlo například k personálním a organizačním změnám, které umožnily přímo ministerstvu od června do prosince zkontrolovat devět poskytovatelů sociálních služeb. V této souvislosti je třeba říci, že zákon č. 108/2006, o sociálních službách původně nepočítal s kontrolami ze strany MPSV, tato kompetence ministerstvu přibyla až v rámci legislativního procesu, a to bez finanční či personální kompenzace.

Kromě toho MPSV v září 2009 zprovoznilo **internetovou aplikaci**, v níž poskytovatelé sociálních služeb vyplňují žádosti o dotaci pro období 2010. V dubnu tohoto roku se počítá s **rozšířením aplikace** tak, aby poskytovatelé mohli vkládat **i informace o skutečných nákladech**, zdrojích financování, kapacitě, počtech zaměstnanců a uživatelů sociálních služeb. Tyto údaje pak budou sloužit pro stanovování pravidel hodnocení žádostí o státní dotaci tak, aby byl systém založen na trvale ověřitelných kritériích u každého druhu sociální služby.

V rámci přenesené působnosti v oblasti financování sociálních služeb **se do systému stále více zapojují kraje**. Ty se od roku 2007 významně podílejí na realizaci dotačního řízení. Novela zákona č. 108/2006, o sociálních službách, která byla přijata v roce 2009, počítá s přenesením dotačního řízení **na úroveň krajů od 1. ledna 2012**.

V letošním roce MPSV plánuje spustit **nový projekt hrazený z Operačního programu lidské zdroje a zaměstnanost**. Jeho cílem bude **nastavit udržitelný a efektivní způsob financování sociálních služeb**. Projekt je založen na důkladné analýze nákladovosti systému tak, aby byly definovány základní kritéria pro hodnocení efektivity a hospodárnosti poskytování sociálních služeb, a to s přihlédnutím k územní a ekonomické dostupnosti služeb pro jejich uživatele. Už v současné době ministerstvo připravuje **zpracování návrhů optimalizace systému financování sociálních služeb s účinností od roku 2011**.

MPSV rovněž pravidelně analyzuje nákladovost dotovaných sociálních služeb a průběžně vysvětluje nejasnosti při výpočtech skutečných nákladů na lůžko či rozdíly mezi předpokládanými a skutečnými výdaji na dotace.

Skutečné náklady na lůžko vycházejí z obtížnosti péče o jednotlivé klienty. Potřeby klientů sociálních služeb jsou velmi rozmanité, což se výrazně promítá do náročnosti péče a samozřejmě také do nákladovosti zajištění péče v jednotlivých druzích služeb či zařízeních sociálních služeb. Na celkové náklady mají **vliv například také technický stav a stáří budovy**, ve které jsou služby provozovány, nebo **geografické odlišnosti**. Ekonomicky náročnější je provoz domova pro seniory, kteří jsou velmi závislí na pečovateli, než domova, jehož účelem bylo před účinností zákona o sociálních službách poskytovat zejména ubytování a jenž obývají převážně uživatelé s nízkou mírou potřeby pomoci a podpory. Ze současných poznatků je zjevné, že **intenzita a rozsah péče výrazně narůstá**, což souvisí s postupnou změnou klientů a jejich potřeb. Poskytovatelé sociálních služeb se stále více zaměřují na klienty, kteří vyžadují náročnější péči a s tím souvisí i **nárůst nákladů na zajištění této péče**. S ohledem na očekávané demografické změny způsobené stárnutím populace je možné předpokládat nárůst nákladů. Tato situace bude nezbytně vyžadovat mnohem efektivnější metody zajištění sítě sociálních služeb tak, aby zdroje společnosti byly k zajištění péče dostatečné.

MPSV v loňském roce rozhodlo o přiznání **dotací v celkové výši 7,043 mld. Kč**. V roce 2008 bylo poskytovatelům vyplaceno **celkem 7,425 mld. Kč**. Pro letošní rok zákon o státním rozpočtu České republiky v oblasti poskytování sociálních služeb určil finanční prostředky ve **výši 6,8 mld. Kč**.

Kromě toho MPSV zajišťuje prostřednictvím **úřadů obcí s rozšířenou působností** výplatu **speciální dávky** v rámci sociálních služeb, a to **příspěvků na péči**. Slouží na zajištění potřebné pomoci lidem závislým na pomoci jiné osoby. K prosinci roku 2009 splnilo nárok pro výplatu dávky 292 800 lidí a MPSV poskytlo obcím s rozšířenou působností 18 874 mil. Kč určenou pro výplatu dávky. V roce 2008 bylo příjemců příspěvku na péči 282 600 a na výplatu dávky bylo čerpáno 18 253 mil. Kč.

Ve stejném duchu jako tato tisková zpráva prezentovalo MPSV letos v lednu vládě Stanovisko ke kontrolnímu závěru Nejvyššího kontrolního úřadu z kontrolní akce č. 09/03 Dotace ze státního rozpočtu poskytované prostřednictvím rozpočtů krajů poskytovatelům sociálních služeb regionálního charakteru.

Štěpánka Filipová
vedoucí oddělení styků s veřejností
a tisková mluvčí

Tento bulletin vychází v rámci programu Evropského společenství pro zaměstnanost a sociální solidaritu (PROGRESS 2007–2013), který řídí Generální ředitelství pro zaměstnanost, sociální věci a rovné příležitosti Evropské komise. Jeho účelem je finančně podporovat plnění cílů Evropské unie v oblasti zaměstnanosti a sociálních věcí, tak jak je stanoveno v sociální agendě, a přispívat tak k naplňování cílů Lisabonské strategie v uvedené oblasti. Více informací naleznete na stránce: http://ec.europa.eu/employment_social/progress/index_en.html.